

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту Постанови Верховної Ради України
«Про звернення до Кабінету Міністрів України щодо вжиття
невідкладних заходів для забезпечення цільового використання коштів
фонду боротьби з гострою респіраторною хворобою COVID-19,
спричиненою коронавірусом SARS-CoV-2, та її наслідками»

1. Обґрунтування необхідності прийняття проекту Постанови

Законом України "Про внесення змін до Закону України "Про Державний бюджет України на 2020 рік" від 13.04.2020 року № 553-IX передбачено створення у складі Державного бюджету України фонду боротьби з гострою респіраторною хворобою COVID-19, спричиненою коронавірусом SARS-CoV-2, та її наслідками на період дії карантину, установленого Кабінетом Міністрів України з метою запобігання поширенню на території України зазначеної хвороби, та протягом 30 днів з дня відміни цього карантину (далі – Фонд).

Дещо пізніше 18.06.2020 року до Закону України "Про Державний бюджет України на 2020 рік" Законом № 726-IX були внесені зміни, якими напрями спрямування коштів Фонду були розширені, зокрема зокрема на «покращення транспортного сполучення, будівництво, реконструкцію, ремонт та утримання автомобільних доріг загального користування державного, місцевого значення».

Проте будівництво, реконструкція, ремонт та утримання автомобільних доріг не має безпосереднього відношення до боротьби з коронавірусною хворобою та її наслідками, а, відтак, спрямування коштів Фонду на такі заходи не відповідає його первинному цільовому призначенню.

До того ж, поняття «покращення транспортного сполучення» носить оціночний характер, тож не несе юридичного навантаження, що не відповідає принципу юридичної визначеності щодо чіткості, зрозумілості, однозначності норм права.

Крім того, відповідно до статті 24² Бюджетного кодексу України передбачено створення Державного дорожнього фонду, кошти якого спрямовуються на: фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування державного значення та інших заходів, визначених пунктом 1 частини четвертої статті 3 Закону України "Про джерела фінансування дорожнього господарства України" (з них не менше 5 відсотків коштів - на будівництво, реконструкцію, ремонт та утримання штучних споруд). Перелік об'єктів будівництва, реконструкції, капітального та поточного середнього ремонту автомобільних доріг загального користування державного значення із зазначенням обсягів бюджетних коштів для фінансового забезпечення таких об'єктів затверджується Кабінетом Міністрів України.

Відповідно до прийнятих законодавчих актів Постановою Кабінету Міністрів України від 22.04.2020 р. № 302 був затверджений Порядок

використання коштів фонду боротьби з гострою респіраторною хворобою COVID-19, спричиненою коронавірусом SARS-CoV-2, та її наслідками. Згідно з цією Постановою Урядові належить ключова роль у перерозподілі коштів Фонду згідно з установленим порядком.

Водночас, Постановою Кабінету Міністрів України «Про виділення коштів для здійснення будівництва, реконструкції, ремонту та утримання автомобільних доріг загального користування державного значення» від 01.07.2020 р. № 539 Укравтодору були перерозподілені 35 млрд грн з Фонду.

При цьому з Фонду на лікарні та медиків пішло лише 4,5% - 1,5 млрд, 6,6 млрд – використано для виплати допомоги з безробіття, ще 1,7 млрд - на виплати Фонду соцстрахування, 2,4 млрд пішло на доплату військовикам і поліцейським.

Міністерство охорони здоров'я України загалом отримало при цьому лише 14,3 млрд грн. За ці кошти мали бути закуплені апарати штучної вентиляції легень (ШВЛ), засоби індивідуального захисту (ЗІЗ), обладнані лабораторії та приймальні відділення опорних лікарень, підвищені надбавки медпрацівникам. Проте, за інформацією очільника Рахункової палати В. Пацкана, до початку жовтня 2020 року кошти, зокрема, на придбання ШВЛ не були використані, а напрям «закупівля засобів захисту та забезпечення лабораторій МОЗ», на які було спрямовано майже 3 млрд грн, був виконаний лише на 13,5 %.

Отже, внаслідок розширення сфери застосування коштів з Фонду відбулася поступова переорієнтація його функціонування на обслуговування проекту так званого «Великого будівництва», що на практиці перетворюється на «закатування в асфальт» великого обсягу бюджетних коштів, які мали б піти на вирішення першочергових питань, пов'язаних із захистом людей від коронавірусної хвороби, протидії її поширенню та відшкодуванню державою шкоди, пов'язаної із цією хворобою та з її наслідками.

За таких умов пріоритетність вирішення завдань, пов'язаних з передумовами та причинами створення Фонду, відходить по суті на другий план, що нівелює роль та значення цього Фонду, та зводить нанівець зусилля держави щодо протидії поширенню пандемії.

Натомість в умовах стрімкого нарощування темпів пандемії коронавірусної хвороби та слабкої дієздатності вітчизняної системи охорони здоров'я існує гостра необхідність відновити первинне цільове призначення Фонду шляхом вжиття відповідних заходів Кабінетом Міністрів України.

2. Мета та завдання прийняття акта

Метою прийняття цієї Постанови є відновлення первинного цільового призначення Фонду шляхом рекомендації Урядові відмовитися від використання коштів Фонду на фінансування заходів з покращення транспортного сполучення, будівництва, реконструкції, ремонту та утримання автомобільних доріг загального користування державного, місцевого значення, а також – забезпечити проведення відповідного перерозподілу

залишку коштів Фонду на потреби фінансування медичної галузі. Це дозволить акумулювати кошти Фонду для захисту права громадян на охорону їх здоров'я.

3. Загальна характеристика і основні положення проекту Постанови Проектом Постанови передбачається:

- звернутися до Кабінету Міністрів України щодо проведення перерозподілу видатків Фонду боротьби з гострою респіраторною хворобою COVID-19, спричиненою коронавірусом SARS-CoV-2, та її наслідками з метою спрямування коштів зазначеного Фонду виключно на фінансування заходів, спрямованих на запобігання виникненню та поширенню, локалізацію та ліквідацію спалахів, епідемій та пандемій гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, та на боротьбу з її наслідками, зокрема на закупівлю товарів, робіт і послуг, необхідних для здійснення зазначених заходів, включаючи закупівлю медичних послуг за програмою державних гарантій медичного обслуговування населення, придбання обладнання для приймальних відділень опорних закладів охорони здоров'я в госпітальних округах, для відділень екстреної (невідкладної) медичної допомоги, що входять до багатопрофільних лікарень, для медичних амбулаторій, фельдшерсько-акушерських і фельдшерських пунктів у сільській місцевості та проведення капітального ремонту, реконструкції цих приміщень, на забезпечення необхідної кількості ліжок киснем та реанімаційним обладнанням, державне страхування медичних працівників, доплати медичним працівникам і залученому до боротьби з коронавірусною інфекцією персоналу, закупівлі тестів, закупівлі ліків;

- рекомендувати Кабінету Міністрів України при перерозподілі видатків Фонду боротьби з гострою респіраторною хворобою COVID-19, спричиненою коронавірусом SARS-CoV-2, та її наслідками утриматися від використання коштів зазначеного Фонду на фінансування заходів з покращення транспортного сполучення, будівництва, реконструкції, ремонту та утримання автомобільних доріг загального користування державного, місцевого значення;

- рекомендувати Кабінету Міністрів України забезпечити відкрите інформування в режимі реального часу про використання коштів Фонду боротьби з гострою респіраторною хворобою COVID-19, спричиненою коронавірусом SARS-CoV-2, та її наслідками (в тому числі про здійснені публічні закупівлі, їх обсяги, призначення тощо);

- рекомендувати Національному антикорупційному бюро України, Державному бюро розслідувань, Національній поліції України, у межах встановленої компетенції, вжити заходів з виявлення та досудового розслідування фактів нецільового витрачання бюджетних коштів, акумульованих у Фонді боротьби з гострою респіраторною хворобою COVID-19, спричиненою коронавірусом SARS-CoV-2, та її наслідками, та забезпечити притягнення винних осіб до встановленої законом відповідальності.

- .

4. Нормативно-правова база у даній сфері правового регулювання

У даній сфері правового регулювання діють такі нормативно-правові акти: Бюджетний кодекс України, Закон України "Про Державний бюджет України на 2020 рік", інші нормативно-правові акти.

5. Фінансово-економічне обґрунтування проекту Постанови

Прийняття проекту Постанови не вимагає додаткового фінансування з Державного бюджету України.

6. Прогноз соціально-економічних та інших наслідків прийняття проекту Постанови

Проект Постанови забезпечить можливість спрямування коштів Фонду на вирішення першочергових питань, які й обумовили його створення, а саме: фінансування у повному обсязі заходів із запобігання поширенню пандемії COVID-19; повної та своєчасної виплати додаткових доплат до заробітної плати медичним та іншим працівникам, які безпосередньо зайняті на роботах з ліквідації хвороби; фінансування надання грошової допомоги громадянам, зокрема особам похилого віку, у зв'язку з негативними наслідками поширення коронавірусної хвороби, тощо.

Народні депутати України

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Павленко Ростислав Миколайович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B0400000020D42E00AB4C8200
Дійсний до: 12.03.2022 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 203д9/1-2020/197768 від 30.10.2020

248601